Про стан забруднення атмосферного повітря у м. Києві і Київській області в серпні 2026 року за даними спостережень Центральної геофізичної обсерваторії імені Бориса Срезневського

У серпні систематичні спостереження за вмістом шкідливих речовин в атмосферному повітрі міста проводились Центральною геофізичною обсерваторією імені Бориса Срезневського на 15-ти стаціонарних постах (ПСЗ)*. На ПСЗ № 20, спостереження проводились не в повному обсязі через відключення їх від електроенергії. У зв'язку з обстрілом у Києві на ПСЗ №2 припинилися проведення вимірювань всіх домішок, окрім оксиду вуглецю.

Місто Київ. Для визначення рівня забруднення повітря в серпні було відібрано і проаналізовано 5907 проб, у яких визначалось 19 забруднювальних домішок. Основні – завислі речовини, діоксид сірки, оксид вуглецю і діоксид азоту. З специфічних домішок визначались сірководень, фенол, фтористий водень, хлористий водень, аміак, формальдегід, 8 важких металів. Їх склад визначався в залежності від викидів шкідливих речовин в атмосферу від підприємств, які розташовані в зоні поста спостережень.

Оцінка стану забруднення атмосферного повітря проводилась шляхом порівняння з відповідними гранично допустимими концентраціями (ГДК) речовин у повітрі населених міст. ГДК розподіляються на середньодобові (ГДКс.д.) і з ними порівнюються середні концентрації, та максимально разові (ГДКм.р.), з ними порівнюються разові максимальні концентрації шкідливих речовин.

Для оцінки якості повітря використовується індекс забруднення атмосфери (ІЗА), який розраховується як сума поділених на ГДК середніх концентрацій забруднювальних речовин. За допомогою нескладних розрахунків величина ІЗА приводиться до величини концентрацій діоксиду сірки у долях ГДК. Згідно існуючих методів оцінки рівень забруднення вважається низьким, якщо ІЗА нижче 5,0; підвищеним – при ІЗА від 5,0 до 7,0; високим – при ІЗА від 7,0 до 14,0; дуже високим – при ІЗА рівним 14,0 та більше.

У серпні за ІЗА рівень забруднення повітря загалом по місту характеризувався, як високий. По території міста рівень забруднення відрізнявся: на двох постах він характеризувався, як низький, на трьох – як підвищений, на восьми – як високий. На двох постах ІЗА не розраховувався тому, що визначалась лише одна домішка.

Загалом по місту у серпні відмічались підвищені середньомісячні концентрації трьох забруднювальних речовин (другого та третього класу небезпеки): діоксиду азоту – на рівні 2,8 ГДКс.д., формальдегіду – 1,5 ГДКс.д, діоксиду сірки – 1,2 ГДКс.д. (таблиці 1, 2).

Середньомісячні концентрації завислих речовин на постах спостережень були у межах 0,4 – 0,6 ГДКс.д. Максимальні концентрації на усіх постах були у межах 0,2 – 0,3 ГДКм.р.

Вміст діоксиду сірки у повітрі за середньомісячними концентраціями перевищував рівень санітарно-гігієнічних нормативів на всіх постах, крім ПСЗ №5 (проспект Науки, поблизу метеомайданчику обсерваторії). Середньомісячні концентрації діоксиду сірки були у межах 1,2 – 1,4 ГДКс.д.. Максимальні концентрації на постах міста були у межах 0,1 – 0,3 ГДКм.р.

---

* - відбір і аналіз проб атмосферного повітря на вміст забруднювальних речовин проводиться згідно РД 52.04-186-89.

Середньомісячні концентрації оксиду вуглецю на всіх постах і по місту були у межах 0,2 – 0,9 ГДКс.д. Максимальні концентрації на вулиці Інженера Бородіна (ПСЗ №4) становили 2,9 ГДКм.р., у районі Гідропарку (ПСЗ №15) та на вулиці Каунаській (ПСЗ №9) – 2,7 ГДКм.р., на Берестейському проспекті (ПСЗ №11) – 1,2 ГДКм.р., на бульварі Лесі Українки (ПСЗ №8) – 1,1 ГДКм.р., на проспекті Науки – на рівні ГДК, на інших постах – у межах 0,2 – 0,9 ГДКм.р. Всього у серпні з оксиду вуглецю зафіксовано 17 випадків перевищення ГДКм.р., що становило 2,4% (у минулому місяці 3,1%) від загальної кількості спостережень по місту.

Вміст діоксиду азоту за середньомісячними концентраціями перевищував рівень ГДКс.д. на всіх постах, крім ПСЗ №5. Найбільші з них відмічені на Бессарабській площі (ПСЗ №7) – 4,2 ГДКс.д., Галицькій площі (ПСЗ №6) – 3,9 ГДКс.д., вулицях Інженера Бородіна та Семена Скляренка (ПСЗ №21) – 3,5 ГДКс.д., Берестейському проспекті, бульварі Лесі Українки, вулицях Гетьмана Павла Полуботка (ПСЗ №3) та Каунаській– 3,2 ГДКс.д.. На інших постах середній вміст діоксиду азоту був у межах 2,4 – 2,9 ГДКс.д.

Максимальні концентрації діоксиду азоту на всіх постах були у межах 0,4 – 1,2 ГДКм.р. Всього у серпні з діоксиду азоту зафіксовано 60 випадків перевищення ГДКм.р., що становило 6,5% (у минулому місяці 7,6%) від загальної кількості спостережень по місту.

Вміст оксиду азоту визначався на Бессарабській площі (ПСЗ №7). Середньомісячна концентрація цієї домішки становила 0,9 ГДКс.д. Максимальна концентрація була на рівні 0,2 ГДКм.р.

Найбільший середньомісячний вміст формальдегіду зафіксовано на бульварі Лесі Українки та вулиці Семена Скляренка – 2,0 ГДКс.д., Галицькій площі та Оболонському проспекті (ПСЗ №17) – 1,9 ГДКс.д., Бессарабській площі, проспекті Берестейському та у районі Гідропарку – 1,7 ГДКс.д., вулиці Каунаській – 1,6 ГКДс.д. На інших постах середньомісячні концентрації формальдегіду були у межах 0,5 – 1,0 ГДКс.д. Максимальні концентрації на всіх постах були у межах 0,2 – 1,1 ГДКм.р. Всього у серпні з оксиду вуглецю зафіксовано 1 випадок перевищення ГДКм.р., що становило 0,1% від загальної кількості спостережень по місту.

Вміст фенолу визначався на п’яти постах. Середньомісячні концентрації цієї домішки були у межах 0,8 – 1,0 ГДКс.д.. Максимальні концентрації фенолу були у межах 0,4 – 0,5 ГДКм.р.

Середньомісячні концентрації сірководню на трьох постах, де вимірювалась ця домішка, становили 0,001 мг/м^3, максимальні – 0,002 мг/м^3 (0,2 – 0,3 ГДКм.р.).

Вміст аміаку, хлористого водню та фтористого водню у повітрі за середньомісячними концентраціями не перевищував рівень відповідних санітарно – гігієнічних нормативів. Максимальні концентрації хлористого водню були у межах 0,7 – 0,8 ГДКм.р. Максимальні концентрації аміаку та фтористого водню були на рівні 0,1 ГДКм.р.

За інтегральним показником – ІЗА більш забрудненим повітрям у серпні відзначався район Бессарабської площі. Високий рівень забруднення повітря відмічався також в районі вулиці Семена Скляренка, Галицької площі, бульвару Лесі Українки, вулиці Каунаської, проспектів Оболонського та Берестейського та у районі Гідропарку.

Такий високий рівень забруднення обумовлено було високими концентраціями діоксиду азоту, формальдегіду та діоксиду сірки.

В районі вулиць Інженера Бородіна, Гетьмана Павла Полуботка (ПСЗ №3) та Академіка Стражеска (ПСЗ №11) фіксувався підвищений рівень забруднення, в районі

вулиці Горіхуватський Шлях (ПСЗ №13) та проспекту Науки (поряд з метеомайданчиком обсерваторії) – низький.

Загалом у серпні рівень забруднення атмосферного повітря дещо підвищився за рахунок підвищення вмісту діоксиду сірки, оксиду вуглецю та діоксиду азоту.

У порівнянні з серпнем 2025 року загальний рівень забруднення повітря знизився за рахунок зменшення середньомісячних концентрацій завислих речовин, оксиду вуглецю, фенолу та формальдегіду.

Київська область.

Спостереження за станом забруднення атмосферного повітря у серпні проводились на двох постах у місті Біла Церква та на одному посту в містах Бровари, Обухів і Українка. Визначався вміст чотирьох основних домішок (завислі речовини, діоксид сірки, оксид вуглецю, діоксид азоту) та вміст важких металів. У місті Біла Церква у серпні було відібрано і проаналізовано 468 проб, у Броварах – 263 проби, в Обухові та Українці – 260 проб повітря.

Загальний рівень забруднення повітря у серпні за ІЗА в містах Біла Церква, Обухів, Бровари та Українка оцінювався, як низький.

Середньомісячні концентрації діоксиду азоту перевищували рівень ГДКс.д. у Білій Церкві – у 2,8 рази, в Українці – у 2,3 рази, в Броварах – 2,1 рази, в Обухові – у 1,9 рази. Середньомісячні концентрації діоксиду сірки у всіх містах Київської області становили 0,7 – 1,0 ГДКс.д. Середньомісячні концентрації завислих речовин становили 0,3 – 0,4 ГДКс.д. Середньомісячні концентрації оксиду вуглецю у Броварах становили 0,2 ГДКс.д.

Максимальні концентрації діоксиду азоту у повітрі Білій Церкві досягали 1,5 ГДКм.р., у Броварах – 1,0 ГДКм.р., в Українці – 0,9 ГДКм.р., в Обухові – 0,8 ГДКм.р.

Максимальні концентрації інших забруднювальних домішок були у межах 0,1 – 0,2 відповідних ГДКм.р.

У м. Біла Церква порівняно з минулим місяцем дещо підвищився вміст діоксиду азоту, знизився – діоксиду сірки. Порівняно з серпнем минулого року знизився вміст діоксиду азоту.

У м. Бровари порівняно з липнем дещо підвищився вміст діоксиду сірки, знизився – завмслих речовин. Порівняно з серпнем минулого року дещо підвищився вміст діоксиду сірки та діоксиду азоту, знизився – завислих речовин.

В атмосферному повітрі м. Обухів порівняно з минулим місяцем дещо підвищився вміст діоксиду сірки та діоксиду азоту. Порівняно з серпнем 2025 р. дещо підвищився вміст діоксиду сірки та діоксиду азоту.

У м. Українка у порівняні з минулим місяцем у повітрі дещо підвищився вміст діоксиду сірки, зменшився – діоксиду азоту. Порівняно з серпнем 2025 р. дещо підвищився вміст діоксиду сірки, зменшився – діоксиду азоту.